

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-рн Мирослав Дачев

за

д-р Александър Нишков,

факултет „Екранни изкуства“, катедра „Операторско майсторство и фотография“

за присъждане на академичната длъжност „**доцент**“

в професионално направление Филмово и театрално изкуство (Фотография)

Кандидатът за доцент д-р Александър Нишков кандидатства с необходимите за конкурса документи, които впечатляват не толкова като количество, колкото със своето качество, иновативност и приложимост. Най-напред това е монографията „Беседи за фотографията“. Зад непретенциозното заглавие се крие солиден труд, написан едновременно ерудирано и с мисълта за практическа приложимост. Книгата съчетава елементи на учебно пособие по фотография, исторически етюди по фотография, портрети на избрани фотографи, придобили статут на емблеми, и като цяло успява да съчетае всичко в едно цяло благодарение на увлекателен разказ, точен изказ, премерени дози разкриване на *технето* във фотографията. В книгата има предостатъчно от това, което трябва да знае занимаващият се с фотография, за да разчита, че поема по пътя на истинския професионализъм; при това – придружено с визуален и текстов материал, зад което стои самият опит на пишещия през годините. Да, има разбира се и бележки по прекрасния в много отношения труд. Оформянето на библиографията не е стандартизирано (тук, доколкото това е печатно издание, отговорността е както на автора, така и на издателството). Замисълът за приложенията е много добър – хрониките в Приложение III например са изключително подходящо подбрани, но лично аз не бих добавил текстове от закон (Приложение I), най-малко защото книгата ще подвежда относно неговите промени след време (дори в момента европейското законодателство – което ще рече скоро и у нас – в тази област се променя драстично). Но подобни бележки по никакъв начин не могат да отнемат от качествата на труда, който – повтарям – е на високо професионално ниво.

На нашето внимание е представен още един труд – „Sic et Non“ или предакадемичната образователна методика във фотографската школа към НАТФИЗ

„Кр. Сарафов“. В този труд, заявен като хабилитационен, забелязвам две водещи тенденции. Първата, проявена в уводната част: от философски ракурс да се обсъжда проблема за фотографското изображение – нещо което подкрепям изцяло, и втората, с изцяло прагматичен аспект – проявена в изложението – да се акцентира върху школите по фотография в НАТФИЗ. Но дори и тази част поема от патоса на първата – обсъжда се мисия, надграждане, академизъм в обучението, което придава на фотографските усилия различно измерение. Изобщо „Sic“ и „Non“, зададени от Абелар като формула, се превръщат в ритъм на изследователското изложение както в теоретико-историческата му част, така и в практическата част. Бих казал, че Александър Нишков е рядък случай на харизматично писане сред фотографите, тъй като страстта към образа не е изтласкала в маргиналиите спомена за словото. Тъй като конкурсът има и педагогически измерения, това още повече ме убеждава, че пред нас е кандидат, който ще успее да достигне до въображението на студентите не само с техническите си умения, но и с уменията да им поднася разкази за фотографията – за всичко онова в нея, което я превръща в магическо привличане. Тази втора част на труда изпълнява фундаменталната задача както да звучи като мисия на обучението по фотография в школата, така и след това, но дори и като един нещо проведен SWOT анализ на самото преподаване на материята. На моменти изказът е прекалено синтезиран и звучи конспектно, но негова цел също е и да нахвърля проблеми около школата, които да бъдат дебатирани. В подобни случаи такива реторически синкопирания са напълно допустими.

Ще опитам да обхвамна в няколко думи, доколкото е възможно, и най-силната му практическа страна на фотограф. Александър Нишков е предложил в справката си внушителен като брой и като географска наситеност списък с изложби, сред които искам да открия Представителната колекция от 16 мащабни фотографии “Български паметници под закрилата на ЮНЕСКО”, показана в продължение на няколко години в десетки големи градове и столици на четири континента; самостоятелната изложба „Отпечатъци“, изложбата „Картини от една изложба“. Заедно с десетките участия в изложби, салони, модни пърформанси и проекти през последните 20 години те представят пред нас облика на завършен фотограф, член на престижни съюзи и асоциации, не случайно номиниран за множество отличия и носител на някои от тях. Александър Нишков е предложил и няколко статии по конкурса, които по-скоро мога да отнеса към задължителното според ЗРАСРБ покриване на критерия за докторат, предшестваша доцентурата. Доколкото предложените два големи текста за хабилитация, които разгле-

дах, са напълно достатъчни, а практическата фотографска активност и педагогическата активност, която кандидатът има (в НАТФИЗ, където започва като асистент на проф. Румен Георгиев, но и в НБУ), е в синхрон с текстуализираните му идеи, то считам напълно убедено, че са изпълнени всички изисквания и че на д-р Александър Нишков може да му бъде присъдена академичната длъжност „доцент“ в професионално направление Филмово и театрално изкуство (Фотография). Гласувам убедено за това.

проф. д.н. Мирослав Дачев

10 април 2019 г.